BIBLIOTECA CENTRALA A ASOCIATIUNII

Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 106 Duminică 17 Aprilie 1938
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932
P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Avem prea multe școli?

In urma unor măsuri luate de ministerul educației naționale, în legătură cu micșorarea numărului școlilor normale, s'a pus iarăși în discuție problema învățământului nostru public de toate gradele — primar, secundar și universitar — sub diversele sale aspecte: analfabetismul, numărul localurilor de școli primare și al învățătorilor, supra-populația școlară în licee, congestionarea universităților și a școlilor speciale superioare, șomajul intelectual, selecțiunea celor admiși în școlile secundare, speciale, facultăți și academii comerciale, educația dirijată, etc.

In ce privește învățământul primar se afirmă că am avea prea multe școli primare și chiar un număr prea mare de învățători.

In consecință, se cer măsuri pentru a opri dezvoltarea „anormală" a învățământului primar.

Se uită însă datele importante ale problemei. Avem noi, în adevăr, un număr prea mare de localuri de școli și de învățători, în raport cu populația școlară a țării?

In cazul afirmativ atunci ar trebui să avem și cel mai mic număr de analfabeți, căci e de presupus că și numărul absolvenților școlilor primare, în fiecare an școlar, este mare.

Dacă consultăm statisticile întocmite de ministerul educației naționale ajungem la concluziile următoare: nici numărul școlilor primare, nici numărul învățătorilor n'a atins cifra normală în raport cu populația școlară rurală; iar proporția analfabeților este, din nefericire, destul de mare.

Să nu uităm că în anii școlari 1922-1925 s'a înregistrat statistic o descreștere a populației școlilor primare față de populația anului 1921—1922; iar până la 1929 numărul școlilor secundare de stat, ca și al elevilor, a scăzut și el, fie din cauza desființării școlilor medii, fie din cauza suprimării cl. VIII făcută pe baza legii învățământului secundar teoretic din 1928.

După aceea s'a înregistrat un spor al populației școlare, mai cu seamă în învățământul secundar și superior, acestea fiind în strânsă legătură. S'au luat măsuri pentru oprirea inflației în școlile secundare, așa încât în cursul anului 1932—33 populația liceelor și gimnaziilor s'a redus la 96.304.

In ce privește învățământul superior creșterea populației studenților a fost mare, dar acelaș fenomen s'a produs în toate celelalte țări, după războiul mondial.

După datele statistice publicate de d. C. Kiriței escu, directorul învățământului superior, iată raportul între numărul studenților și populația țării:

In anul școlar 1913-1914 au fost 5140 studenți la cele două universități și școale speciale superioare din București și Iași, ceea ce a revenit, în raport cu populația țării, la un student la 1408 locuitori.

In anul școlar 1934-35 numărul studenților din România Mare, dela cele patru universități și școli speciale superioare, a fost de 37.771, ceeace a revenit, în raport cu populația țării (19.013.363 locuitori), la un student la 505 locuitori.

Aproape aceeaș proporție, în anul școlar 1934—1935, s'a înregistrat în Cehoslovacia (504), Ungaria (546), Suedia (542), Germania (533), Franța (480), Polonia și Olanda (636).

Altceva trebue să ne îngrijoreze: scăderea nivelului cultural și numărul prea mic al studenților români față de elementele minoritare.

In studiul citat, se constată:

„Învățământul universitar a ajuns un învățământ de masse. Profesorul vorbește unui auditor imens. Lucrările de seminar și de laborator sunt restrânse la minimum. Cercetarea științifică, în înțelesul propriu al cuvântului, își găsește loc cu multă greutate. Crescând considerabil în suprafață, învățământul universitar a pierdut în adâncime".

Iată pentru ce se impun alte metode pentru instrucția și educația tineretului, ca ele să dea rezultate mai bune. In ce privește însă învățământul primar, suntem datori să luăm în seamă nevoile culturale și practice ale populațiunii satelor și să micșorăm numărul analfabeților, iar nu al școlilor.

„Amiciția franceză în România"

XX

Marea revistă franceză „L'Illustration" a publicat o serie de articole asupra României, datorite redactorului ei d. Robert de Beauplan care a fost acum câteva săptămâni în București.

Nu ne-a fost posibil să luăm cunoștință de toate articolele apărute, din motive independente de voința noastră și justificate.

Ultimul articol, sub titlul „Amiciția franceză în România" apărut în numărul cu data de 9 Aprilie îl avem înaintea noastră.

D. Robert de Beauplan are în acest articol observații juste, mai ales în ce privește insuficienta activitate franceză în domeniul economic în relațiile ei cu România.

D. Robert de Beauplan după ce arată cât de mult a pătruns cultura franceză în România și după ce constată cât de mult este iubită Franța în țara noastră relevă și atitudinea francofilă a ziarului „Universul".

„Cel mai mare ziar din București, „Universul" al d-lui Stelian Popescu — scrie d. Beauplan — cu toate tendințele conservatoare ale politicii sale interne, a fost totdeauna francofil".

Desigur, în scurta sa ședere în București, d. Beauplan n'a putut să-și dea seama de complexul politicei noastre interne, nici să aprofundeze toate problemele care preocupă opinia noastră publică și de care e strâns legată însăși existența noastră națională.

Calificarea de „tendințe conservatoare" pe care d. Beauplan o dă atitudinii ziarului nostru în politica internă, dovedește tocmai că timpul nu i-a permis să examineze mai adânc atitudinea noastră.

Această atitudine nu are „tendințe conservatoare" în înțelesul reacționar al cuvântului. Conservatismul nostru urmărește păstrarea caracterului național al statului român, încurajarea și promovarea muncii românești, și mai presus de toate respectul legalității și al ordinei sociale. Dacă aceasta înseamnă „tendințe conservatoare", acceptăm cu entuziasm calificarea, fiindcă ea sintetizează crezul nostru și al marei, al imensei majorități a acestei țări. Mai mult de cât atât, avem convingerea că asemenea „tendințe conservatoare" le are și marea revistă franceză „L'Illustration" care, pe tărâmul publicisticei franceză, a păstrat totdeauna o notă caracteristic națională, și care a dat activității franceze, pe toate tărâmurile, o caldă și continuă atenție.

D. Beauplan are însă dreptate când spune că „Universul" a fost totdeauna prieten al Franței. Ținem însă să precizăm că „francofilia" „noastră nu este și n'a fost nici odată numai de ordin sentimental, ci și de ordin politic și rațional.

Iubim Franța, fiindcă avem conștiința tutulor binefacerilor de care poporul și statul nostru s'au bucurat în decursul vremi din partea Franței. Iubim Franța fiindcă știm cât îi datorește civilizația, și câtă lumină a revărsat geniul ei asupra omenirei întregi.

Iubim Franța fiindcă în sufletul nostru trăesc aceleași idealuri de dreptate, de libertate și de fraternitate, ca și în sufletul poporului ei și mai presus de toate o iubim fiindcă nu putem uita — și nu vom uita nici odată — că pe pământul țării noastre s'a înfrățit prin moarte soldatul român cu soldatul francez, mânați în eroismul lor de aceeași sete de dreptate și de libertate.

Dar pe lângă aceste profunde motive de ordin sentimental al „francofiliei" noastre, ea mai este întemeiată și pe motive de ordin rațional și politic.

Noi socotim, alături cu guvernele noastre și cu marea majoritate a poporului român, că România nu poate face o altă politică externă de cât aceea tradițională, adică alături de Franța. Și nu poate face altă politică, de oarece ca și politica franceză, ea este întemeiată pe aceleași principii de drept.

Unitatea noastră națională este rezultată din triumful și aplicarea acestor principii pentru care popoarele noastre au vărsat atâta sânge; menținerea ei, pentru care suntem gata la orice nouă sacrificii, este și politicește și juridicește și istoricește, justificată de aceleași principii de drept. In virtutea acestor principii, noi suntem azi alături de Franța și suntem gata să fim alături de toate acele țări cari le-ar admite cu sinceritate și s'ar angaja să le respecte cu lealitate.

Dar nici sentimentele noastre, nici convingerile noastre, nu ne-au împedicat de a spune marei noastre prietene, adevărul, atunci când l'am crezut util și nouă și ei.

Astfel, observația pe care d. Beauplan o face în articolul d-sale, în ce privește absența Franței în ordinea economică și financiară, noi am făcut-o de repetate ori.

„Românii — scrie d. Beauplan — ne reproșează de a ne întemeia prea mult pe amiciția lor, ca și când ea ni s'ar datora fără a face nimic ca s'o întreținem sau s'o încurajăm. In această privință, ei opun toate avantagiile și avansurile pe care le risipește Germania. De exemplu în ordinea economică și financiară". Și mai departe d. Beauplan adaugă: „Pe dealtă parte, pentru tot ce cumpără România în străină-

(Continuare in pag. 2-a)

M. S. Regele a sosit in Capitală

După inspecțiile inopinate făcute la Oradea, Cluj și Ploești M. S. Regele s'a înapoiat Joi în Capitală prin gara Mogoșoaia

Secetă cumplită in Australia

Londra, 14 (Rador). — *Din 1902 nu s'a mai pomenit în Australia centrală o secetă mai cumplită ca aceia care bântue în prezent în acea regiune.*

Zeci de mii de oi au murit de sete. Pierderile vor fi imense dacă nu cade ploaie în viitoarele 10 zile.

Odată cu seceta s'au ivit și lăcustele. Regiuni întinse au fost devastate.

xXO◆OXx

Președintele Kemal Atatürk va veni în vizită la București

Budapesta, 14. — **După cum află „Pester Lloyd", președintele republicii turcești, Kemal Atatürk ,va fi la București, spre sfârșitul lui**

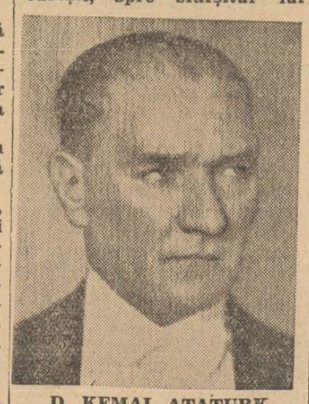

D. KEMAL ATATURK

Aprilie, în vizită oficială.

Șeful statului turc face după Paști o călătorie prin Balcani și va sosi la București, venind de la Atena. Vizita președintelui Atatürk va fi cea dintâi vizită la București a unui șef de stat turc.

xXOOXx

Post de radio clandestin descoperit in Germania

Berlin, 14 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" anunță:*

Postul de radio clandestin, care făcea emisiuni regulate pentru Germania, a fost descoperit către sfârșitul lunii Martie.

In urma acestei descoperiri ar fi fost arestate peste 40 persoane.

Știrea nu este încă confirmată de autoritățile Reichului.

xXO◆OXx

Agitații național-socialiste in teritoriul Memel

Varșovia, 14 (Radio-Central). — **Din Kaunas se anunță că un deputat al Dietei din Memel a interpelat guvernul, cerând ridicarea stării de asediu din teritoriul Memel și reglementarea situației minorității germane din această provincie.**

In legătură cu această interpelare, se anunță că național-socialiști din Memel au început de câtva timp agitații în sus numitul teritoriu.

Guvernul lituan al teritoriului, Baldzius, a raportat la Kaunas, primului ministru lituanian, asupra evenimentelor din ultimul timp.

Măsuri radicale

Am arătat în nenumărate rânduri, invocând fapte precise și date statistice oficiale, câte sunt de făcut în domeniul sănătății publice. Moartea seceră anual cam 200.000 de copii sub 14 ani și în deosebi populația satelor lăsată în uitare și în părăsire, e marea tributară a morții.

La capitolul bolilor sociale — tuberculoza, sifilisul etc. — vina principală a înfricoșetoarei proporții de decese, era micimea fondurilor destinate profilaxiei. Tot din această cauză nu aveam posibilitatea să trimitem la sate un număr îndestulător de medici.

Prin decretul regal apărut ieri se constată însă că parte din medici — cari au și fost sancționați — nu-și înțeleg nici rostul, nici menirea ba unii din ei s'au dovedit a fi lipsiți de cele mai elementare sentimente omenești, cum e cazul medicei Schäfler din circ. Cerepcăuți care „PRETINZÂND O SUMĂ DE BANI UNEI FEMEI PENTRU CAZ DE AVORT ȘI ACEASTA NEAVÂND POSIBILITATEA SA I-O DEA, NU I-A ACORDAT AJUTORUL MEDICAL DIN CARE CAUZA FEMEIA A MURIT".

Bine venite sunt sancțiunile aplicate, și d. general dr. Marinescu, noul ministru al sănătății, continuând pe această cale a controlului și a sancțiunilor poate fi încredințat că face o operă pozitivă ale cărei roade incalculabile vor fi o adevărată bine facere pentru sănătatea mulțimei.

Tocmai pentru reușita acestei activități de control, ne îngăduim să citâm din deciziile de eri, singurul caz asupra căruia facem unele rezerve cu speranța că se vor lua măsuri de completare.

D-ra dr. Werner, medic stagiar al circ. Poenele de jos (Roman) a fost transferată la Turceni (Gorj), „pentru lipsă evidentă de cunoștințe medicale".

Dacă d-ra Werner era la Poenele atât de lipsită de cunoștinți medicale, le va căpăta la Turceni?

Ce vină au bieții locuitori din această circumscripție gorjană să li se trimită o doctoriță care habar n'are de medicină?

D. general dr. Marinescu să procedeze după regulele chirurgicale. Să extirpeze complet și radical cangrena, fără menajamente și fără ezitări, spre a reda corpului medical vigoarea și sănătatea morală necesare pentru ofensiva sanitară de care se simte atâta nevoe.

Sporind la sate numărul medicilor, pe lângă mulțimea celor cari își fac din profesiunea lor un adevărat apostolat mărind alocațiunile referitoare la materiale și medicamente, îngrijind să se procure medicilor din circ. rurale posibilități de transport dintr'o comună în alta, ministrul sănătății d. general dr. Marinescu poate fi sigur că măsurile și dispozițiile centrului vor fi conștiincios aplicate în tot cuprinsul țării.

I. VION

Reprezentanța națiunii...

D-na Edith Summerskill, aleasă în Camera Comunelor, uită de problemele mari la ordinea zilei, jucându-se cu cei doi copii ai săi

xOx

Ascensiunea muntelui Ruvenzori

Stuttgart 14 (Rador). — Expediția alpină germană plecată în Africa, iarna trecută, a reușit greaua ascensiune a muntelui Ruvenzori, înalt de peste 5000 metri.

Expediția a întocmit o hartă a acestei regiuni muntoase, a vizitat diverse triburi și a făcut cercetări etnologice.

După „demonstrație" - măsuri practice

Demonstrația, care s'a făcut în ziua de 14 Aprilie, în țară, pentru adăpostirea populației în caz de pericol aerian, în locurile indicate mai dinainte ca „adăposturi", ar trebui să fie urmată de măsurile practice impuse de necesitatea apărării pasive, deoarece, nu trebue nimeni să-și facă iluzia că am dispune, azi, de asemenea mijloace.

Publicul din Capitală, sau din celelalte orașe, care, cu prilejul acelei demonstrații, s'a refugiat, după alarma dată, în adăposturile ce i s'a indicat, nu știe poate deosebirea ce există între adăposturile improvizate și cele amenajate special pentru protecția oamenilor în caz de bombardament aerian.

Un adăpost oarecare, poate să fie o cursă a morței, dacă nu îndeplinește condițiile cerute de organizarea apărării pasive.

Adăposturile, în caz de pericol aerian, trebue să fie astfel amenajate, în cât ele să corespundă scopului: să apere pe cei adăpostiți într'ânsele, atât împotriva efectelor bombelor explozibile, cât și a răspândirii gazelor toxice.

Nu orice încăpere dintr'un subsol poate să îndeplinească aceste condiții.

Din nefericire, în Capitală, unde s'au construit în ultimii ani, atâtea sute de block-hous-uri, nu s'au impus condițiile reclamate de apărarea pasivă: acoperișuri, planșeele și scările de beton armat, care prezintă rezistență mare și e un material neinflamabil și adăposturi speciale pentru refugiul locatarilor, în caz de pericol aerian, în care să nu se infiltreze și depoziteze gazele toxice. Regimul construcțiilor moderne în orașele mari din lume, ca și planul de sistematizare al orașelor, sunt în legătură cu cerințele apărării pasive.

(Continuare in pagina 2-a)

Demagogia și agricultura

de NICOLAE MAREȘ

II

In articolul meu precedent am arătat toată opera nefastă a democrației care se practică la noi de aproape 100 de ani și care după războiu ajungând la apogeul ei, ducea țara la revoluție și peire.

In primul rând trebuie îndreptată industria de bază a țării, care este agricultura: trebuie băgat în capul țăranului că pământul nemuncit nu înseamnă avere.

Incurajarea agriculturii și a tuturor ramurilor de producții a pământului nu se face cu bani mulți, ci numai cu măsuri energice luate de câțiva oameni practici și cari au dat probe în gospodăriile lor de bună pricepere. Agricultori practici, un Garoflid, un Cămărășescu, un Marian, un Pană, și mulți alții, sunt mult mai pregătiți de cât toți cei ce se îndeasă astăzi la conducerea agriculturii.

Nu Camerele de agricultură, acest rest al demagogiei, care ar trebui înlocuite prin sindicate de sine stătătoare, pot îndrepta ceva. Nu, nu cu împărțiri gratuite de semințe, mașini, etc. se va ajuta agricultura țărănească.

„Uniunea sindicatelor agricole" a publicat un program de măsuri care realmente ar aduce un progres în agricultură: prin broșuri pe înțelesul tuturor a arătat cum se poate spori producția porumbului, hrana de rezistență a țăranului. D-nii Cămărășescu și Pană în Ialomița, unde abia se adună la 400 mm. apă anual, au recolte de porumb din cele mai frumoase. Iată experiențe ce n'au costat nimic pe Stat și care ar putea folosi întregei țărănimi.

(Continuare in pag. 2-a)

SCRISORI DIN LONDRA

BERLIN

de AUGUR

Londra, Aprilie

Berlinul este centrul din Europa unde politica trece printr'o perioadă de inflație. Azi numai dela Berlin poate veni impulsul care să deslănțue învălmășeala generală. Să examinăm posibilitățile pe cari le oferă acum germanilor situația internațională.

Prevenim pe cititorii noștri că în acest expozeu ne vom lăsa călăuziți de un document interesant, al cărui autor expune punctul de vedere german cu o convingere absolută despre dreptul Germaniei la o preponderanță cel puțin continentală. Aceasta, de altminteri, nu răpește nimic importanței acestui expozeu, conceput în limitele unei neîndurate logice prusace. Fără a săvârși vreo indiscreție, putem spune că bănuim că documentul în chestiune a fost compus în vederea vizitei Führerului la Roma în luna Mai.

Hitler a redat germanilor încrederea lor în ei înșiși. Aceștia sunt siguri de a fi poporul ales, chemat de Providență la o preponderență absolută pe continent. Führerul a săvârșit lucruri mari. Dar se pregătește să facă lucruri și mai mari și succesul lui e asigurat pentrucă inspirația divină, care îl conduce, îl împiedică de a se înșela. In vreme ce adversarii slăbesc mereu și frontul lor se fărîmițează, Germania condusă de Führerul ei inspirat este unită și mai tare de cât ori când. Viitorul se deschide splendid în fața ei. Germania n'are decât să urmeze pe Führer.

Astfel gândesc sincer, germanii. Dar, în goana stăpânirii asupra Europei, care este scopul lor adevărat? In cele din urmă, știu că trebue să termine printr'o luptă neîndurată cu „perfida" Anglie, care deține bogățiile de care poporul german are nevoie să trăiască nu numai puternic, ci și fericit. Germanii practică azi autarhia. Dar mai târziu când tunurile își vor fi îndeplinit opera lor predestinată, ele vor ceda locul untului, de care germanii se lipsesc azi fără să murmure, pentru că sunt convinși că vor fi răsplătiți mai târziu pentru jertfa lor. Fără îndoială, Marea Britanie este adevăratul inamic al Germaniei.

Totuși, aceasta e pentru viitor. Germanii socotesc că nu va veni decât mai târziu conflictul fatal. Inainte ca acesta să izbucnească, Germania are de înfăptuit o operă de consolidare în Europa. Lăsând deocamdată deoparte pentru un timp Occidentul, trebue să se întindă spre est ca să găsească produsele cari îi lipsesc încă, spre a-și face viabilă autarhia. Valea Dunării îmbie pe germani. An-

(Continuare in pag. 2-a)

Citiți în pag. 5

Legea pentru apărarea ordinei în stat

Infracțiuni; pedepse

M. S. Regele la Oradea, coborând treptele primăriei

Clopotul Patriarhiei dă semnalul de atac aerian la exercițiile de Joi din Capitală.